

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาศึกษาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอ้ายวิทยวิทย์ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการพัฒนาศึกษาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอ้ายวิทยวิทย์ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 2 การพัฒนาศึกษาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอ้ายวิทยวิทย์ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการพัฒนาศึกษาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน โรงเรียนดงบังอ้ายวิทยวิทย์ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการพัฒนาศึกษาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนโรงเรียนดงบังอ้ายวิทยวิทย์ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาฬสินธุ์

1. วิธีดำเนินการ

1.1 การศึกษาสภาพการเสริมสร้างวินัย

สภาพปัจจุบันการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนดงบังอ้ายวิทยวิทย์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเสริมสร้างวินัย โดยการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียน การสัมภาษณ์ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อรับทราบความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในการพัฒนาศึกษาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 52 คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้วิจัย

2.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน

2.3 ครูฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน

2.4 ผู้บริหารโรงเรียน

2.5 ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน

2.6 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน

2.7 ตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ 5 คน รวม 30 คน

3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนคงบังอำนาจวิทย์ อำเภอกำคั้นโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2553 ที่มีปัญหาขาดวินัย ทั้งด้านการแต่งกาย การรักษาความสะอาดของร่างกาย การเข้าแถว และการแสดงความเคารพ โดยเลือกใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 35 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ประเภท ดังนี้

4.1 แบบบันทึกพฤติกรรม คือ แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัย

4.2 แบบบันทึกการประชุม

4.3 แบบสัมภาษณ์

5. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.1 แบบบันทึกพฤติกรรม ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ

5.1.2 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบบันทึกพฤติกรรม จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 126-128)

5.1.3 วิเคราะห์กรอบการวิจัยเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาสู่การกำหนดประเด็นการถามให้ครอบคลุมกรอบการวิจัยแต่ละด้าน

5.1.4 ร่างแบบบันทึกพฤติกรรมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไข

5.1.5 แก้ไขแบบบันทึกพฤติกรรมตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข

5.1.6 นำแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับข้อ 5.1.4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบบันทึกพฤติกรรม

5.1.7 ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง

5.1.8 จัดพิมพ์แบบบันทึกพฤติกรรมฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5.2 แบบบันทึกการประชุม ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบข่ายและรูปแบบของแบบบันทึกจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 129)

5.2.2 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบบันทึกการประชุมจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526

5.2.3 วิเคราะห์กรอบการศึกษาค้นคว้าเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาสู่การกำหนดประเด็นการถามให้ครอบคลุมกรอบการศึกษาค้นคว้าแต่ละด้าน

5.2.4 สร้างแบบบันทึกการประชุมฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไข

5.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับข้อ 5.1.4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบบันทึกการประชุม

5.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง ก่อนพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5.3 แบบสัมภาษณ์

5.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด 3 ดี จากแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการ เอกสาร ตำราทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของโรงเรียนบ้านคลองมะละกอ (2553 : เว็บไซต์) ; โรงเรียนบ้านชัยเจริญ (2553 : เว็บไซต์) โรงเรียนบ้านหนองจี่เหิน (2553 : เว็บไซต์) วีระวรรณ วรรณโท (2545 : 3) สัมพันธ์ พลันสังเกศ (2546 : 16-19) เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์

5.3.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือ ตามแนวคิดของสมนึก กัททิษณี (2544 : 34-36)

5.3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ ฉบับร่างตามขอบข่ายเนื้อหาและหลักเกณฑ์การสร้างที่ศึกษาใน ข้อ 5.3.1 และข้อ 5.3.2 ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย

5.3.4 นำแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

5.3.5 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความถูกต้องความสมบูรณ์ และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์

5.3.6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ถ้ามีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยจึงดำเนินการ
ปรับปรุงแก้ไขตามที่ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ

5.3.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับจริงให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจน และพิจารณา
ความถูกต้องในเนื้อหาสาระและการพิมพ์ รวมทั้งการจัดรูปแบบการพิมพ์ให้ถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ระยะเวลาดำเนินการระหว่างวันที่ 5 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25
เดือนกุมภาพันธ์ 2554

6.2 แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ใช้บันทึกพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
ในการทำวิทยานิพนธ์ด้านการแต่งกาย ด้านการรักษาความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดง
ความเคารพ

6.3 แบบบันทึกการประชุม เป็นแบบบันทึกการประชุมของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาตาม
รูปแบบการบันทึกการประชุมในโรงเรียน

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 นำข้อมูลที่รวบรวมจากผลการบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรม และบันทึก
การประชุม มาวิเคราะห์โดยยึดหลักการตรวจสอบข้อมูล ใน 2 ด้าน คือ ด้านผู้วิจัย (Investigator
Triangulation) และด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) จากการดำเนินกิจกรรมแต่ละ
กิจกรรมในแผนการวิจัย มาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิด การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของ
นักเรียน

7.2 ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมดหลายครั้ง (Read and
Re-read) เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยของนักเรียน
ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในการกำหนดทิศทาง (Trend) แล้ววิเคราะห์และแปลผลโดย อิงกรอบ
การศึกษา คือ วินัยด้านการแต่งกาย วินัยด้านความสะอาด วินัยด้านการเข้าแถว และวินัยด้าน
การแสดงความเคารพ แล้วนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยาย (Narrative Form)

ระยะที่ 2 การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนโรงเรียนดงบังอ้ายวิทย อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

1. วิธีดำเนินการ

ในการดำเนินการวิจัยได้เริ่มสร้างความตระหนักให้นักเรียนเข้าใจในการปฏิบัติตน

ถูกระเบียบวินัยของโรงเรียน โดยการชี้แจงของครูที่รับผิดชอบ แล้วจึงดำเนินการตามกรอบการพัฒนา ดังนี้

1. 1 วินัยด้านการแต่งกาย ได้แก่ การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของ สถานศึกษา การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส ได้ดำเนินกิจกรรม เพื่อพัฒนาวินัยด้านการแต่งกาย ด้วยแนวทางที่สร้างสรรค์ จึงกำหนด 6 กิจกรรมหลักที่สำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากการร่วมคิดวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหา นักเรียนขาดวินัยด้านการแต่งกายของกลุ่มผู้ร่วมผู้วิจัย ได้ข้อสรุปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา นักเรียนขาดวินัยด้านการแต่งกาย ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนบริเวณหน้าประตูโรงเรียน โดยครูเวรประจำวัน จำนวน 2 คน และสถานักเรียนปฏิบัติหน้าที่รับนักเรียนตอนเช้าก่อนเข้าโรงเรียน และส่งนักเรียนในตอนเลิกเรียน คอยตรวจเครื่องแบบและการแต่งกายของนักเรียนว่ากล่าวตักเตือนและทำโทษนักเรียนที่แต่งกายผิดระเบียบบันทึกการปฏิบัติงาน ดำเนินการในวันทำการ ระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมโฮมรูม โดยการปฏิบัติหน้าที่ของครูประจำชั้นในช่วงเวลาที่ทางโรงเรียนกำหนด คือ ทุกวันศุกร์ เวลา 14.30-15.30 น. ให้คำแนะนำนักเรียนด้านการแต่งกาย การกล่าวคำชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนได้ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนได้ปรึกษา พร้อมทั้งอบรมพูดคุย ให้นักเรียนซักถามปัญหาข้อสงสัย แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ให้คำแนะนำนักเรียนที่กระทำผิดวินัยของโรงเรียน ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมอบรมให้ความรู้ โดยครูเวรประจำวันดำเนินการอบรมหน้าเสาธงทุกวัน เวลา 08.20-08.30 น. หลังจากทำพิธีเคารพธงชาติและกิจกรรมหน้าเสาธง อบรมให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการแต่งกายที่ถูกต้อง และให้นักเรียนเกิดความตระหนักในการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน บทลงโทษของการแต่งกายที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมเพื่อนคู่ใจ เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายให้นักเรียน มีพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งในด้านการแต่งกาย โดยหาอาสาสมัครนักเรียนปฏิบัติหน้าที่พี่เลี้ยงหรือเพื่อนคู่ใจแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ดูแลและคอยช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียนและเหมาะสมกับโอกาส ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยมีเงื่อนไขหรือรางวัลเป็น สิ่งจูงใจและภูมิใจในสิ่งที่ได้ปฏิบัติถูกต้อง ประกอบด้วย การยกย่องชมเชย โดยการชมเชยทันทีเมื่อ

พบนักเรียนมีระเบียบวินัย และการชมเชยนักเรียนในกิจกรรมโฮมรูม การให้รางวัลกับนักเรียน กลุ่มเป้าหมายที่รักษาระเบียบวินัย กิจกรรมคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ให้แก่นักเรียนให้ปฏิบัติดี ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือน กุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 6 เยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของนักเรียนที่บ้าน ที่มีผลต่อพฤติกรรมและการแต่งกายของนักเรียน ตลอดจนร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการสร้างแนวทางการพัฒนานักเรียน โดยเฉพาะการพัฒนาวินัยด้านการแต่งกาย ครูประจำชั้น เยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 35 คนโดยเยี่ยมบ้านนักเรียนเดือนละ 1 ครั้งต่อนักเรียน 2 คนดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

1.2 วินัยด้านการรักษาความสะอาด ได้แก่ การรักษาความสะอาดห้องเรียน และ บริเวณโรงเรียน ได้ดำเนินกิจกรรม เพื่อพัฒนาวินัยด้านความสะอาดให้กับนักเรียนโรงเรียน ดงบังอ้นวิทยวิทย์ ด้วยแนวทางที่สร้างสรรค์ จึงกำหนด 3 กิจกรรมหลักที่สำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากการร่วมคิดวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนขาดวินัยด้านความสะอาดของกลุ่มผู้ร่วมผู้วิจัย ได้ข้อสรุป เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหานักเรียนขาดวินัยด้านความสะอาด ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมโฮมรูม โดยการปฏิบัติหน้าที่ของครูประจำชั้นในช่วงเวลาที่ทางโรงเรียนกำหนด คือ ทุกวันศุกร์ เวลา 14.30-15.30 น. ให้คำแนะนำนักเรียนด้านความสะอาด เขตพื้นที่รับผิดชอบความสะอาด วิธีการทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนที่รับผิดชอบ การกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนได้ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนได้ปรึกษา พร้อมทั้งอบรมพูดคุย ให้นักเรียนซักถามปัญหาข้อสงสัย แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ให้คำแนะนำ นักเรียนที่กระทำผิดวินัยของโรงเรียน ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมอบรมให้ความรู้ โดยครูเวรประจำวันดำเนินการอบรมหน้าเสาธงทุกวัน เวลา 08.20-08.30 น. หลังจากทำพิธีเคารพธงชาติและกิจกรรมหน้าเสาธง อบรมให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเขตพื้นที่รับผิดชอบความสะอาด วิธีการทำความสะอาดห้องเรียนและ บริเวณโรงเรียนที่รับผิดชอบ และให้นักเรียนเกิดความตระหนักในการรับผิดชอบ ความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยมีเงื่อนไขหรือรางวัลเป็น สิ่งจูงใจและภูมิใจในสิ่งที่ได้ปฏิบัติถูกต้อง ประกอบด้วย การยกย่องชมเชย โดยการชมเชยทันที

เมื่อพบนักเรียนมีระเบียบวินัย และการชมเชยนักเรียนในกิจกรรมโฮมรูม การให้รางวัลกับนักเรียน กลุ่มเป้าหมายที่รักษาระเบียบวินัย และกิจกรรมคัดเลือกห้องเรียนตัวอย่าง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ให้แก่นักเรียนให้ปฏิบัติดี ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

- 1.3 วินัยด้านการเข้าแถว ได้แก่ การเข้าแถวในการรับบริการต่าง ๆ การเข้าแถว ทำกิจกรรมหน้าเสาธง การดำเนินการมีขั้นตอน ดังนี้ โรงเรียนเป็นสถานที่ในการอบรมและจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน จึงจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีส่วนได้รับฝึกหัดในการพัฒนา การเข้าแถว ดำเนินการจัดกิจกรรมการประกวดการจัดระเบียบแถว ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้
 - 1.3.1 กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าแถวประจำวันและในโอกาส ต่างๆ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างชัดเจน
 - 1.3.2 ประชุมชี้แจง ระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าแถวให้นักเรียนปฏิบัติ และแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนเป็นผู้สังเกตให้คะแนน
 - 1.3.3 กำหนดให้นักเรียนเข้าแถวประกอบพิธีหน้าเสาธง (เคารพธงชาติ สวดมนต์ สงบนิ่ง) ประจำวันอย่างต่อเนื่อง
 - 1.3.4 กำกับ ดูแล การเดินแถวเข้าห้องเรียนของนักเรียนให้เป็นระเบียบอย่างสม่ำเสมอ
 - 1.3.5 จัดให้นักเรียนเข้าแถวส่งการบ้าน การซื้ออาหารและรับสิ่งของตามลำดับ ก่อน-หลัง
 - 1.3.6 มีการกล่าวตักเตือนและดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนที่ปฏิบัติตน ในการเข้าแถวไม่เหมาะสม
 - 1.3.7 ติดตามและประเมินผลความมีระเบียบในการเข้าแถวอย่างต่อเนื่อง
 - 1.3.8 กิจกรรมการให้รางวัลกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่รักษาระเบียบวินัยเป็น กิจกรรมที่สร้างความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน รู้จัก ประหยัด รู้จักใช้และรักษา ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

เพื่อพัฒนาวินัยด้านการเข้าแถวให้กับนักเรียนโรงเรียนดงบังอ้อวิทยวิทย์ ด้วย แนวทางที่สร้างสรรค์ จึงกำหนด 3 กิจกรรมหลักที่สำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากการร่วมคิดวิธีการ เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนขาดวินัยด้านความสะอาดของกลุ่มผู้ร่วมผู้วิจัย ได้ข้อสรุปเป็นแนวทาง ในการแก้ไขปัญหานักเรียนขาดวินัยด้านความสะอาด ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมโฮมรูม โดยการการปฏิบัติหน้าที่ของครูประจำชั้น ในช่วงเวลาที่ทางโรงเรียนกำหนด คือ ทุกวันศุกร์ เวลา 14.30-15.30 น. ให้คำแนะนำนักเรียน ในเรื่องวินัยด้านการเข้าแถว การกล่าวคำชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน

ได้ถูกต้อง เพื่อให้ให้นักเรียนได้ปรึกษา พร้อมทั้งอบรมพูดคุย ให้นักเรียนซักถามปัญหาข้อสงสัย แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ให้คำแนะนำนักเรียนที่กระทำผิดวินัยของโรงเรียน ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมอบรมให้ความรู้ โดยการปฏิบัติหน้าที่ของครูเวร ประจำวันดำเนินการอบรมหน้าเสาธงทุกวัน เวลา 08.20-08.30 น. หลังจากทำพิธีเคารพธงชาติและ กิจกรรมหน้าเสาธง ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยด้านการเข้าแถว และมารยาทในการเข้าแถว ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยมีเงื่อนไขหรือรางวัลเป็นสิ่งจูงใจและภูมิใจในสิ่งที่ได้ปฏิบัติถูกต้อง ประกอบด้วย การชมเชย โดยการชมเชยทันทีเมื่อพบ นักเรียนมีระเบียบวินัย และการชมเชยนักเรียนในกิจกรรมโฮมรูม การให้รางวัลกับนักเรียน กลุ่มเป้าหมายที่รักษาระเบียบวินัย กิจกรรมประกวดระเบียบแถว เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ นักเรียนให้ปฏิบัติดี ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือน กุมภาพันธ์ 2554

1.4 วินัยด้านการแสดงความเคารพ ได้แก่ การทำความเคารพตามแบบอย่าง ประเพณีและมารยาทของไทยที่พึงกระทำต่อบุคคลทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน จึงควรที่จะจัดให้นักเรียน ได้เรียนรู้การแสดงความเคารพ ดำเนินการจัดกิจกรรม 7 ขั้นตอน ดังนี้

1.4.1 กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแสดงความเคารพใน โอกาสต่างๆ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างชัดเจน

1.4.2 ปฐมนิเทศนักเรียน ชี้แจงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแสดงความเคารพตาม คู่มือนักเรียน

1.4.3 สาธิตการแสดงความเคารพให้นักเรียนปฏิบัติอย่างถูกต้อง

1.4.4 จัดให้นักเรียนแสดงความเคารพในการประกอบพิธีหน้าเสาธงประจำวัน

1.4.5 จัดให้นักเรียนแสดงความเคารพขณะเดินผ่านพระสงฆ์ ครูและผู้ใหญ่

1.4.6 มีการว่ากล่าวตักเตือนและดำเนินการแก้ไข ปัญหา นักเรียนเกี่ยวกับการ แสดงความเคารพของนักเรียนที่ปฏิบัติตน ไม่เหมาะสมติดตามและประเมินผลการปฏิบัติในด้านการ แสดงความเคารพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.4.7 ปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรง โดยการจัดกิจกรรมประกวด นักเรียนตัวอย่าง

เพื่อพัฒนาวินัยด้านการแสดงความเคารพให้กับนักเรียน โรงเรียนดงบังอ้อวิทยวิทย์ ด้วยแนวทางที่สร้างสรรค์ จึงกำหนด 6 กิจกรรมหลักที่สำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากการร่วมคิดวิธีการ

เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนขาดวินัยด้านการแสดงความเคารพของกลุ่มผู้ร่วมผู้วิจัย ได้ข้อสรุปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหานักเรียนขาดวินัยด้านการแสดงความเคารพ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูหน้าทางเข้าโรงเรียน โดยการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมของครูประจำวันและสถานักเรียน ปฏิบัติหน้าที่กำกับให้นักเรียนแสดงความเคารพตามแบบอย่างประเพณีและมารยาทของไทยที่พึงกระทำต่อบุคคล และบันทึกผลการปฏิบัติงาน ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมโฮมรูม โดยการปฏิบัติหน้าที่ของครูประจำชั้นในช่วงเวลาที่ทางโรงเรียนกำหนด คือ ทุกวันศุกร์ เวลา 14.30-15.30 น. ให้คำแนะนำนักเรียนในเรื่องวินัยด้านการแสดงความเคารพตามแบบอย่างประเพณีและมารยาทของไทยที่พึงกระทำต่อบุคคล การกล่าวคำชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน ได้ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนได้ปรึกษา พร้อมทั้งอบรมพูดคุย ให้นักเรียนซักถามปัญหาข้อสงสัย แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ให้คำแนะนำนักเรียนที่กระทำผิดวินัยของโรงเรียน ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมอบรมให้ความรู้ โดยการปฏิบัติหน้าที่ของครูประจำวันดำเนินการอบรมหน้าเสาธงทุกวัน เวลา 08.20-08.30 น. หลังจากทำพิธีเคารพธงชาติและกิจกรรมหน้าเสาธง ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงความเคารพตามแบบอย่างประเพณีและมารยาทของไทยที่พึงกระทำต่อบุคคล ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมเพื่อนคู่ใจ เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายให้นักเรียน มีพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งในด้านการแสดงความเคารพ โดยหาอาสาสมัครนักเรียนปฏิบัติหน้าที่พี่เลี้ยงหรือเพื่อนคู่ใจแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ดูแลและคอยช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายแสดงความเคารพตามแบบอย่างประเพณีและมารยาทของไทยที่พึงกระทำต่อบุคคล ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมการปรับพฤติกรรม โดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยมีเงื่อนไขหรือรางวัลเป็นสิ่งจูงใจและภูมิใจในสิ่งที่ได้ปฏิบัติถูกต้อง ประกอบด้วย การยกย่องชมเชย โดยการชมเชยทันทีเมื่อพบนักเรียนมีระเบียบวินัย และการชมเชยนักเรียนในกิจกรรมโฮมรูม การให้รางวัลกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่รักษาระเบียบวินัย กิจกรรมคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ให้นักเรียนให้ปฏิบัติดี ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

กิจกรรมที่ 6 เยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของนักเรียนที่บ้าน ที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงความเคารพของนักเรียน ตลอดจนร่วมมือกับผู้ปกครองในการสร้างแนวทางการพัฒนานักเรียน โดยเฉพาะการพัฒนาวินัยด้านการแสดงความเคารพ โดยครูประจำชั้นเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย วันละ 2 คน เดือนละ 1 ครั้งต่อคน ดำเนินการระหว่าง วันที่ 15 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 52 คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้วิจัย

2.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน

2.3 ครูฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน

2.4 ผู้บริหารโรงเรียน

2.5 ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน

2.6 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน

2.7 ตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ 5 คน รวม 30 คน

3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนดงบังอ้ายวิทยุอำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2553 ที่มีปัญหาขาดวินัยทั้งด้านการแต่งกาย การรักษาความสะอาดของร่างกาย การเข้าแถว และการแสดงความเคารพ โดยเลือกใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 35 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ประเภท ดังนี้

4.1 แบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 6 ฉบับ ประกอบด้วย

4.1.1 แบบสังเกตการปฏิบัติรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูหน้าทางเข้าโรงเรียน

4.1.2 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมโฮมรูม

4.1.3 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมอบรมให้ความรู้

4.1.4 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนคู่ใจ

4.1.5 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการ

เสริมแรงทางบวก

4.1.6 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

4.2 แบบบันทึกพฤติกรรม คือ แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่มีพฤติกรรม

กระทำผิดวินัย

4.3 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 6 ฉบับ ประกอบด้วย

4.3.1 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูหน้าทางเข้าโรงเรียน

4.3.2 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมโฮมรูม

4.3.3 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมอบรมให้ความรู้

4.3.4 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนคู่ใจ

4.3.5 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิค

การเสริมแรงทางบวก

4.3.6 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

5. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.1 แบบสังเกตแบบสังเกตพฤติกรรม ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 74-78)

5.1.2 กำหนดขอบข่ายความมุ่งหมายของสิ่งที่ต้องการสังเกตแต่ละครั้ง

5.1.3 สร้างแบบสังเกตขึ้นตามกรอบที่กำหนดไว้ใน การสังเกตแต่ละครั้ง นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบสังเกต และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.1.4 นำแบบสังเกตที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบสังเกต ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) นายประเสริฐ อาสานาทิพย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนไทรทองวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 วุฒิ ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา การวัดผลและประเมินผล

2) นายพยุงค์ ทองคำ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองกุงน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 วุฒิ กศ.ม. สาขาการบริหารทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาและการวิจัย

3) นางศรีสุดา ทองคำ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนยางอู้มวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 วุฒิ กศ.ม. สาขาการวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดผลและประเมินผล

5.1.5 นำแบบสังเกตที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

5.1.6 จัดพิมพ์แบบสังเกตฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

5.2 แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.2.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 78-80)

5.2.2 กำหนดขอบข่ายที่ต้องการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการจากการสัมภาษณ์

5.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบที่กำหนด

5.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ และพิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมของแบบสังเกต และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นชุดเดียวกับข้อ 4.1.4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์

5.2.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

5.2.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5.3 แบบบันทึกพฤติกรรม ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ

5.3.2 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบบันทึกพฤติกรรม จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 126-128)

5.3.3 วิเคราะห์กรอบการวิจัยเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาสู่การกำหนดประเด็นการถามให้ครอบคลุมกรอบการวิจัยแต่ละด้าน

5.3.4 ร่างแบบบันทึกพฤติกรรมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไข

5.3.5 แก้ไขแบบบันทึกพฤติกรรมตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข

5.3.6 นำแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับข้อ 5.1.4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบบันทึกพฤติกรรม

5.3.7 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยนิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง

5.3.8 จัดพิมพ์แบบสัณยาณ์ฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5.4 แบบบันทึกการประชุม ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบข่ายและรูปแบบของแบบบันทึกจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 129)

5.4.2 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบบันทึกการประชุม จากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526

5.4.3 วิเคราะห์รอบการศึกษาค้นคว้าเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษา ผู้กำหนดประเด็นการถามให้ครอบคลุมรอบการศึกษาค้นคว้าแต่ละด้าน

5.4.4 สร้างแบบบันทึกการประชุมฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไข

5.4.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับข้อ 5.1.4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบบันทึกการประชุม

5.4.6 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยนิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง ก่อนพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ระยะเวลาดำเนินการระหว่างวันที่ 5 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

6.2 แบบสังเกตพฤติกรรม ใช้สำหรับบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในระหว่าง การดำเนินงานของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน ที่วางไว้

6.3 แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ความรู้สึก ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้สัมภาษณ์ในระหว่างการปฏิบัติงาน

6.4 แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ใช้บันทึกพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ในการทำผิวดินัยด้านการแต่งกาย ด้านการรักษาความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดง ความเคารพ

6.5 แบบบันทึกการประชุม เป็นแบบบันทึกการประชุมของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาตามรูปแบบการบันทึกการประชุมในโรงเรียน

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 นำข้อมูลที่รวบรวมจากผลการสัมภาษณ์ การสังเกต มาวิเคราะห์โดยยึดหลักการตรวจสอบข้อมูลแบบหลายมิติ (Triangulation) ใน 2 ด้าน คือ ด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) และด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) จากการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมในแผนการวิจัย มาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิด การพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน

7.2 ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมดหลายครั้ง (Read and Re-read) เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในการกำหนดทิศทาง (Trend) แล้ววิเคราะห์และแปลผลโดย อิงกรอบการศึกษา คือ วินัยด้านการแต่งกาย วินัยด้านความสะอาด วินัยด้านการเข้าแถว และวินัยด้านการแสดงความเคารพ แล้วนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยาย (Narrative Form)

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนโรงเรียนดงบังอำนวยการ อำเภอลำดวน จังหวัดกาฬสินธุ์

1. วิธีดำเนินการ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและหลักฐานเพื่อให้ได้ข้อมูลจากการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม และเก็บรวบรวมข้อมูลในขณะที่ผู้ร่วมวิจัยร่วมดำเนินการไปด้วยโดยการสังเกตและสัมภาษณ์ตามแบบที่เตรียมไว้ เพื่อรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ผลจากการปฏิบัติกิจกรรมในการพัฒนา จำนวน 6 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูทางเข้าโรงเรียน กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมให้ความรู้ กิจกรรมเพื่อนคู่ใจ กิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวก และกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ตามกรอบการพัฒนาวินัยนักเรียน 4 ด้าน คือ วินัยด้านการแต่งกาย วินัยด้านการรักษาความสะอาด วินัยด้านการเข้าแถว วินัยด้านการแสดงความเคารพ ซึ่งในแต่ละด้านมีการดำเนินการตามกิจกรรม ดังนี้

1. วินัยด้านการแต่งกาย ได้แก่ การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของ สถานศึกษา การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส และกิจกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนด

2. วินัยด้านการรักษาความสะอาด ได้แก่ การรักษาความสะอาดห้องเรียน และบริเวณ โรงเรียน

3. วินัยด้านการเข้าแถว ได้แก่ การเข้าแถวในการรับบริการต่าง ๆ การเข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธง

4. วินัยด้านการแสดงความเคารพ ได้แก่ การทำความเคารพตามแบบอย่างประเพณีและมารยาทของไทยที่พึงกระทำต่อบุคคลทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 52 คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้วิจัย

2.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน

2.3 ครูฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน

2.4 ผู้บริหารโรงเรียน

2.5 ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 คน

2.6 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 คน

2.7 ตัวแทนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ 5 คน รวม 30 คน

3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนดงบังอ้ายวิทยอำเภอกำกันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2553 ที่มีปัญหาขาดวินัยทั้งด้านการแต่งกาย การรักษาความสะอาดของร่างกาย การเข้าแถว และการแสดงความเคารพ โดยเลือกใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 35 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 ประเภท ดังนี้

4.1 แบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 6 ฉบับ ประกอบด้วย

4.1.1 แบบสังเกตการปฏิบัติรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูหน้าทางเข้าโรงเรียน

4.1.2 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมโฮมรูม

4.1.3 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมอบรมให้ความรู้

4.1.4 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนคู่ใจ

4.1.5 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิค

การเสริมแรงทางบวก

4.1.6 แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

4.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 6 ฉบับ ประกอบด้วย

4.2.1 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูหน้าทางเข้าโรงเรียน

4.2.2 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมโฮมรูม

4.2.3 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมอบรมให้ความรู้

4.2.4 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนคู่ใจ

4.2.5 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมการปรับพฤติกรรมโดยใช้เทคนิค
การเสริมแรงทางบวก

4.2.6 แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

4.3 แบบบันทึกพฤติกรรม คือ แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่มีพฤติกรรม
กระทำผิดวินัย

4.4 แบบบันทึกการประชุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จำแนกรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่ขาดวินัยในด้านการแต่งกาย ด้านความสะอาด
ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดงความเคารพ มีลักษณะเป็นแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม
2. แบบสัมภาษณ์ ใช้เก็บข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนในการปฏิบัติงานตามแผน
การดำเนินงาน มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
3. แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ใช้บันทึกพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการ
ทำผิดวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการรักษาความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดงความ
เคารพ
4. แบบบันทึกการประชุม เป็นแบบบันทึกการประชุมของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยตาม
รูปแบบการบันทึกการประชุมในโรงเรียน
5. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 5.1 แบบสังเกตแบบสังเกตพฤติกรรม ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้
 - 5.1.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น
ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 74-78)
 - 5.1.2 กำหนดขอบข่ายความมุ่งหมายของสิ่งที่ต้องการสังเกตแต่ละครั้ง
 - 5.1.3 สร้างแบบสังเกตขึ้นตามกรอบที่กำหนดไว้ใน การสังเกตแต่ละครั้ง นำ
แบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและพิจารณาตรวจสอบ
ความถูกต้องเหมาะสมของแบบสังเกต และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์
 - 5.1.4 นำแบบสังเกตที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบสังเกต ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย
 - 1) นายประเสริฐ อาสานาทิพย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนไทรทองวิทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 2 วุฒิ ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา การวัดผลและประเมินผล

2) นายพยนต์ ทองคำ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุงน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 วุฒิ กศ.ม. สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาและการวิจัย

3) นางศรีสุดา ทองคำ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน ยางอุ้มวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิ กศ.ม. สาขาการวิจัย การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดผลและประเมินผล

5.1.5 นำแบบสังเกตที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

5.1.6 จัดพิมพ์แบบสังเกตฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับ สะท้อนผลการปฏิบัติงาน

5.2 แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.2.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากหนังสือ การวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 78-80)

5.2.2 กำหนดขอบข่ายที่ต้องการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งให้ครอบคลุมข้อมูล ที่ต้องการจากการสัมภาษณ์

5.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบที่กำหนด

5.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ ขอคำแนะนำ และพิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมของแบบสังเกต และปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นชุด เดียวกับข้อ 5.1.4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็น เนื้อหาในแบบสัมภาษณ์

5.2.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

5.2.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ต่อไป

5.3 แบบบันทึกพฤติกรรม ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ

5.3.2 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบบันทึกพฤติกรรม จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 126-128)

5.3.3 วิเคราะห์กรอบการวิจัยเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาผู้กำหนดประเด็นการถามให้ครอบคลุมกรอบการวิจัยแต่ละด้าน

5.3.4 ร่างแบบบันทึกพฤติกรรมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไข

5.3.5 แก้ไขแบบบันทึกพฤติกรรมตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข

5.3.6 นำแบบบันทึกพฤติกรรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับข้อ 5.1.4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบบันทึกพฤติกรรม

5.3.7 ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง

5.3.8 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5.4 แบบบันทึกการประชุม ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบข่ายและรูปแบบของแบบบันทึกจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 129)

5.4.2 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบบันทึกการประชุมจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526

5.4.3 วิเคราะห์กรอบการศึกษาค้นคว้าเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาผู้กำหนดประเด็นการถามให้ครอบคลุมกรอบการศึกษาค้นคว้าแต่ละด้าน

5.4.4 สร้างแบบบันทึกการประชุมฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไข

5.4.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับข้อ 5.1.4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเหมาะสมของประเด็นเนื้อหาในแบบบันทึกการประชุม

5.4.6 ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง ก่อนพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ระยะเวลาดำเนินการระหว่างวันที่ 5 เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึงวันที่ 25 เดือนกุมภาพันธ์ 2554

6.2 แบบสังเกตพฤติกรรม ใช้สำหรับบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในระหว่าง การดำเนินงานของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน งานที่วางไว้

6.3 แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ความรู้สึก ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้สัมภาษณ์ในระหว่างการปฏิบัติงาน

6.4 แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ใช้บันทึกพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ในการทำผิดวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการรักษาความสะอาด ด้านการเข้าแถว และด้านการแสดง ความเคารพ

6.5 แบบบันทึกการประชุม เป็นแบบบันทึกการประชุมของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาตาม รูปแบบการบันทึกการประชุมในโรงเรียน

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 นำข้อมูลที่รวบรวมจากผลการสัมภาษณ์ การสังเกต มาวิเคราะห์โดยยึดหลัก การตรวจสอบข้อมูลแบบหลายมิติ (Triangulation) ใน 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านการรักษา ความสะอาด ด้านการเข้าแถว ด้านการแสดงความเคารพ จากการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมใน แผนการวิจัยมาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน

7.2 ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมดหลายครั้ง (Read and Re-read) เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในการกำหนดทิศทาง (Trend) แล้ววิเคราะห์และแปลผลโดย อิงกรอบ การศึกษา คือ วินัยด้านการแต่งกาย วินัยด้านความสะอาด วินัยด้านการเข้าแถว และวินัยด้าน การแสดงความเคารพ แล้วนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยาย (Narrative Form)